

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Reģionālās attīstības komiteja

2013/2045(INI)

21.6.2013

ATZINUMS

Sniegusi Reģionālās attīstības komiteja

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par jauniešu bezdarba novēršanu — iespējamie risinājumi
(2013/2045(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Lu~~is~~ Paulo Alves*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Reģionālās attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. pauž bažas par jauniešu bezdarba nepieņemamo līmeni un jo īpaši par lielajām jauniešu bezdarba rādītāju atšķirībām reģionu un dalībvalstu starpā (no mazāk par 10 % līdz vairāk par 60 %); ir nobažījies arī par to jauniešu skaitu, kas ne mācās, ne apgūst arodu, ne strādā (14 miljoni tā dēvēto *NEET* jauniešu vecumā no 15 līdz 30), papildus nestabilajai nodarbinātībai, kas skar vēl lielāku, kaut arī strādājošu, jauniešu grupu; uzskata, ka iepriekš minētie aspekti kopā apdraud pašu Eiropas Savienības projektu, kaitējot ekonomiskajai attīstībai un iespējai nodrošināt tādu Eiropu, kurā ir vienāds dzīves līmenis un darba apstākļi, tās turpmāko ekonomiskās izaugsmes potenciālu, kā arī ES ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kas paredzēta LESD 174. pantā; turklāt uzskata, ka tas prasa veikt efektīvus pasākumus ES, dalībvalstu, reģionālajā un vietējā līmenī, tostarp attiecībā uz pilsētām un lauku apvidiem, īpaši ņemot vērā grūtības un problēmas, ar kurām pašreiz saskaras ES, un to, ka vairāk nekā jebkad ir nepieciešami stipri un inovatīvi jaunieši;
2. uzskata, ka sociāli ekonomiskās struktūras dēļ nodarbinātības jomā jaunieši ir viena no vismazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām Savienībā, jo īpaši pašreizējā ekonomikas un finanšu krīzē, ņemot vērā to, cik liela nozīme ir lielam jauniešu skaitam darba tirgū, un to, ka viņi saskaras ar visnopietnākajām problēmām nodarbinātībā; uzskata, ka, atbalstot un papildinot dalībvalstu centienus atdzīvināt saimniecisko darbību un uzlabot nodarbinātību to teritorijās, ES kohēzijas politika ir būtisks instruments, ar ko Savienība var palīdzēt pārvarēt pašreizējo situāciju, virzot un plānojot nepieciešamo strukturālo reformu īstenošanu un koncentrējot ieguldījumus prioritārajās darbībās, lai maksimāli izmantotu ieguldījumu ietekmi uz sociāli ekonomisko situāciju kādā reģionā vai dalībvalstī, stimulējot ekonomiku un palīdzot radīt jaunas jauniešiem paredzētas darbvietas; tālab aicina dalībvalstis pilnībā un koordinēti izmantot pieejamos ES fondus (ERAF, ESF, Kohēzijas fonds, ELFLA un EJZF), kas ļautu jauniešiem aktīvi piedalīties ekonomikas un sabiedriskajā dzīvē, pašiem jauniešiem gūstot priekšrocības, un vienlaikus cita starpā atbalstītu jaunos uzņēmējus, izmantojot Eiropas mēroga uzņēmējdarbības inkubatora projektu, kas ļautu viņiem dibināt uzņēmumus aizsargātā vidē; turklāt ierosina, ka būtu jārada piemēroti apstākļi riska kapitāliem, un uzsver, ka būtu jāņem vērā reģionālās īpatnības, jo tās varētu noteikt, vai jauniešu iniciatīvas būs veiksmīgas vai arī neizdosies visā ES un jo īpaši visnelabvēlīgākajos un tālākajos reģionos, kur nepieciešami ieguldījumi, lai nodrošinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;
3. uzsver — lai gan Eiropu skar ekonomikas krīze, cita starpā ir strukturālas problēmas, ko radījusi izglītības un nodarbinātības politika, kura ir jāuzlabo; uzskata, ka ir jāievieš atraktīvākas pedagoģiskās stratēģijas, kas ir atbilstīgākas un nodrošina lielāku reģionu integrāciju un tādu platformu tīklu izveidi, kas paredzēti pieredzes un paraugprakses apmaiņai reģionu un dalībvalstu starpā, ņemot vērā atšķirīgo situāciju un pieļaujot elastīgu izmantojumu atbilstoši konkrētā reģiona vajadzībām un īpatnībām, nosakot prioritārās jomas katra reģiona attīstībai un veicinot efektīvāku stratēģiju īstenošanu darba gaitu uzsākšanai (veidojot noturīgu saikni starp izglītību un nodarbinātību, īpaši

izmantojot duālās izglītības sistēmas vai stažēšanos attiecīgajās specialitātēs studiju laikā) un drošāku profesionālo karjeru izveidi; uzsver ekonomikas krīzes un taupības pasākumu radīto satraucošo ietekmi uz situāciju, kurā nonākuši jaunieši; aicina dalībvalstis nozīmīgās jomās, piemēram, izglītībā, pētniecībā un inovācijās, neveikt būtiskus līdzekļu samazinājumus, jo vienlaikus ar citām negatīvām ekonomikas un finanšu krīzes radītām sekām šādi samazinājumi būtiski kavē jauniešu bezdarba apkarošanu un nepieļauj turpmāku tādu ieguldījumu stratēģiju īstenošanu, kurās galvenā uzmanība pievērsta jauniešiem;

4. Izprot, — ņemot vērā, ka darba tirgum raksturīga darbvieta pazušana un rašanās no jauna dažādās tautsaimniecības nozarēs un ka katru gadu tiek zaudētas un izveidotas no jauna 15 % darbvieta, — ir jāpiemēro globāla pieeja, lai paredzētu izmaiņas, kas vajadzīgas patiesi efektīvas nodarbinātības politikas īstenošanai; uzskata, ka īpaši svarīga ir kvalifikācijas politika, kas var efektīvi veicināt centienus saistībā ar mūžizglītību, sekmējot atkārtotu augstas kvalitātes profesionālo pielāgošanos un visos reģionos veicinātu sākotnējo un pastāvīgo kompetenču pielāgošanu uzņēmumu un ekonomikas konkrētajām vajadzībām; šajā sakarībā uzsver, cik svarīgi ir novērst plaisu starp izglītību un darba tirgu, un akcentē izglītības prasmju un mūsdienu darbvieta savstarpējo neatbilstību, kā arī to, cik nozīmīgi ir īstenot pasākumus, lai aizsargātu un atbalstītu bezdarbniekus, kamēr viņi meklē jaunas nodarbinātības iespējas; uzskata, ka veicamajiem pasākumiem vajadzētu būt cieši saistītiem, lai palīdzētu sekmēt un uzlabot produktivitāti un privātos un publiskos ieguldījumus nozarēs ar lielu izaugsmes potenciālu un lai novērstu turpmāku darbaspēka trūkumu tajās profesijās, kurās tā jau patlaban trūkst;
5. mudina dalībvalstis un reģionālās un vietējās pašvaldības īstenot efektīvāku izglītības un nodarbinātības politiku, kurai ir jābūt balstītai uz trim pamatprincipiem:
 - tālredzīga pieeja, lai labāk paredzētu izmaiņas darba tirgū un saskaņotu ar tām izglītību un apmācību;
 - lielāka visu attiecīgo publiskā un privātā sektora dalībnieku, piemēram, skolotāju, vecāku, studentu, uzņēmumu, skolu un jaunatnes organizāciju, tostarp NVO, iesaistīšana;
 - reģionāla pieeja, kas ļauj īstenot mehānismus ar labāku izpratni par problēmām, nodrošināt efektīvāku lēmumu pieņemšanu, kā arī ļauj skaidrāk identificēt apmācības vajadzības ciešā sadarbībā ar visām iesaistītajām personām;

uzskata, ka integrētajās teritoriālās attīstības stratēģijās ir jāņem vērā vietējās vajadzības un teritoriālās iezīmes, lai dotu iespēju identificēt darbvieta, jo īpaši inovatīvās nozarēs, piemēram, videi nekaitīgos segmentos un sociālajā uzņēmējdarbībā;

6. prasa, lai Eiropas fondi, jo īpaši kohēzijas politikas instrumenti, ESF un ERAF, vienoti rīkotos, lai veicinātu ieguldījumus izaugsmes un nodarbinātības jomā un steidzami risinātu šo satraucošo situāciju; norāda, ka MVU ir Eiropas dzinējspēks, nodarbinātības stūrakmens un galvenais līdzeklis, ar ko izbeigt šo krīzi; tāpēc uzskata, ka ir jāuzlabo gan piekļuve finansējumam, gan uzņēmējdarbības vide, kurā tie darbojas; mudina Eiropas Investīciju banku ieguldīt līdzekļus jauniešiem paredzētu darbvieta radīšanā, rēķinoties ar

blakus priekšrocībām, ar nosacījumu, ka tā piešķir dotācijas galvenokārt MVU; prasa pievērst īpašu uzmanību tiem reģioniem, kurus jauniešu bezdarbs ir skāris vissmagāk, un uzsver, ka Eiropas struktūrfondi un ieguldījumu fondi var palīdzēt uzņēmumiem, jo īpaši MVU, nodrošinot jauniešiem darbvietas un samazinot jauniešu bezdarbu, kā arī veikt pasākumus, kas nepieciešami attiecībā uz darba tirgu, izglītību un apmācību, lai atbalstītu darba ņēmēju pāreju uz vietējo darba tirgu, apgūstot jaunas prasmes un arodus (tostarp saistībā ar videi nekaitīgām darbvietaīm, tādām, kas nepieciešamas attiecībā uz demogrāfijas tendencēm, jaunām tehnoloģijām un nodarbinātības dažādošanu lauku apvidos); aicina dalībvalstis, reģionālās un vietējās pašpārvaldes izstrādāt integrētas teritoriālās attīstības stratēģijas, ietverot apmācības un nodarbinātības komponentus un sākot ar pasākumiem, lai novērstu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, un sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem;

7. atzinīgi vērtē Komisijas pasākumus jauniešu bezdarba novēršanai, kuri līdzās Jaunatnes nodarbinātības ierosmei un jo īpaši garantijām jauniešiem saskaņā ar stratēģiju „Eiropa 2020” paredz risinājumus, kas veicina pienācīgas kvalitātes un ilgtspējīgu darbvietai izveidi un vienlīdzīgu iespēju sniegšanu jauniešiem, sekmējot sociālo iekļaušanu, mazinot nodarbinātības nestabilitāti un nabadzības risku, attīstot jauniešos pašcieņu un sniedzot neatkarīgas dzīves iespējas, kā arī cīnoties pret intelektuālā darbaspēka aizplūšanu; uzskata, ka šādi pasākumi varēs arī sekmēt un uzlabot pašreizējās mobilitātes programmas un ES teritorijā labāk īstenot prasmju un kvalifikāciju atzīšanu, kā arī veicinās lielāku pārrobežu un reģionālo sadarbību, vienlaikus novēršot šķēršļus, kas patlaban traucē nodrošināt pārrobežu praksi mācekļiem, stažieriem un praktikantiem, lai novērstu ģeogrāfiskās atšķirības starp darbvietai piedāvājumu un pieprasījumu, un kas būs daļa no ceļveža par turpmāko ekonomisko un monetāro savienību ar lielāku ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju; mudina dalībvalstis un reģionālās un vietējās pašvaldības ātri ieviest pasākumus, kas izstrādāti garantijas jauniešiem shēmā, un veicināt tādu veiksmīgu modeļu apmaiņu, kas uzrādījuši pozitīvas tendences jauniešu bezdarba, jo īpaši tā dēvētās *NEET* grupas jauniešu, bezdarba mazināšanā; tomēr norāda, ka finansējums cīņai ar jauniešu bezdarbu ir nepietiekams, un uzsver, ka piedāvātais finansējums EUR 6 miljardu apmērā ES Jaunatnes nodarbinātības ierosmei 2014.–2020. gadam nav pietiekams, lai būtiski ietekmētu jauniešu situāciju.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	20.6.2013
Galīgais balsojums	+: 35 -: 4 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Jean-Jacob Bicep, Victor Boștinaru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Giommaria Uggias
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Susy De Martini, Miroslav Ouzk, Marit Paulsen